

[Etusivu](#)[Uutiset](#)[Opetussuunnitelmien perusteita ja...](#)*Uutinen 18.05.2022*

Opetussuunnitelmien perusteita ja määräyksiä täsmennettiin – koulut ja oppilaitokset voivat puuttua aiempaa tehokkaammin kiusaamiseen ja syrjintään

- Ajankohtaista
- Ammatillinen koulutus
- Esiopetus
- Lukiokoulutus
- Perusopetus
- Hyvinvointi
- Johtaminen ja hallinto
- Kodin ja koulun yhteistyö
- Opettajat ja kasvattajat
- Opetussuunnitelma
- Oppimisympäristö
- Oppilas- ja opiskelijahuolto
- Tasa-arvo ja osallisuus
- Turvallisuus

Esiopetuksen, koulujen ja oppilaitosten henkilöstöllä on jatkossa käytössään nykyistä tehokkaampia keinoja puuttua kiusaamiseen, syrjintään, häirintään ja väkivaltaan. Useisiin opetussuunnitelman perusteisiin ja määräyksiin tehtyjen täsmennysten tavoitteena on taata kaikille turvallinen oppimisympäristö. Uudistus on osa kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisemisen toimenpideohjelman.

Opetushallitus on täsmentänyt useita opetussuunnitelmien perusteita ja ammatillisen koulutuksen määräyksiä, joiden tavoitteena on vahvistaa oppilaan ja opiskelijan oikeusturvaa ja oppimisympäristön turvallisuutta. Täsmennykset mahdollistavat nykyistä tehokkaammat ja oikea-aikaiset keinot puuttua kiusaamiseen, syrjintään, häirintään ja väkivaltaan esiopetuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa.

Täsmennykset perustuvat muutoksiin, jotka on tehty perusopetuslakiin, lakiin ammatillisesta koulutuksesta ja lukiolakiin. Lait edellyttävät jatkossa, että lapsen ja nuoren etu otetaan ensisijaisesti huomioon aina, kun opetusta tai koulutusta suunnitellaan, järjestetään tai siitä päätetään.

Muutokset tulevat voimaan 1.8.2022. Esi- ja perusopetuksen sekä koulutuksen järjestäjien on päivitettävä paikalliset opetussuunnitelmat siten, että ne vastaavat annettuja määräyksiä ja ovat käytössä elokuun alkuun mennessä. Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa sovelletaan perusopetuslakiin, lakiin ammatillisesta koulutuksesta ja lukiolakiin tulevia muutoksia. Kansanopistojen oppivelvollisille suunnatussa vapaan sivistystyön koulutuksessa noudatetaan lukiolakiin tulevia muutoksia koskien kurinpitokeinojen käyttämistä ja niihin liittyviä menettelytapoja.

Turvallisuutta lisääviä toimia kouluihin ja oppilaitoksiin

Lainsäädäntö velvoittaa, että oppilas ja opiskelija suorittaa tehtävänsä tunnollisesti, käyttäytyy muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimii siten, ettei hän vaaranna toisten

oppilaiden tai opiskelijoiden, koulu yhteisön tai opiskelu ympäristön terveyttä ja turvallisuutta.

Jos perusopetuksessa oleva oppilas käyttäytyy uhkaavasti tai väkivaltaisesti ja vaarantaa toisen oppilaan tai muun henkilön turvallisuuden, häneltä voidaan evätä opetus jäljellä olevan koulupäivän ajaksi. Opetuksen epääminen on mahdollista myös, jos oppilaan häiritsevä käyttäytyminen vaikeuttaa kohtuuttomasti opetusta. Vastaavat perusteet oikeuttavat epäämään opetuksen jatkossa myös seuraavaksi koulupäiväksi, jos opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa sen suunnitteluun, miten oppilas voi palata turvallisesti takaisin opetukseen.

Perusopetuksen oppilaalle ja toisen asteen opiskelijalle on epäämisen aikana järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskelu huollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi opetuksen tai koulutuksen järjestäjän on laadittava oppilaalle tai opiskelijalle suunnitelma, jossa määritellään ne käytännöt ja opiskelu huoltopalvelut, jotka tukevat hänen turvallista paluutaan opetukseen.

Ilmoitusvelvollisuus ja toimivalta päättää erottamisesta muuttuvat

Ammatillisen koulutuksen tai lukiokoulutuksen opettajalla ja rehtorilla on jatkossa velvollisuus ilmoittaa oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta sekä niistä epäillyn että niiden kohteeksi joutuneen oppilaan tai opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Vastaava velvoite koskee myös esiopetuksen ja perusopetuksen opettajaa ja rehtoria.

Sen sijaan ammatillisen koulutuksen tai lukiokoulutuksen rehtorilla ei ole enää toimivaltaa päättää oppivelvollisen määräaikaaisesti erottamisesta. Päätöksen erottamisesta voi tehdä koulutuksen järjestäjän asettama monijäseninen toimielin.

Kiusaamisen ehkäisyä ja siihen puuttumista edistetään laajalla rintamalla

Lainsäädännöllistä kehittämistyötä on edistetty osana eri hallinnonalojen yhteistä kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän vastaista toimenpideohjelmaa, jonka tavoitteena on vahvistaa

koulujen, oppilaitosten ja muun yhteiskunnan kykyä puuttua kiusaamiseen ja ehkäistä siitä aiheutuvaa kärsimystä. Ohjelmasta vastaa opetus- ja kulttuuriministeriö.

Oppilaiden, opiskelijoiden ja opettajien hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisy ovat myös osa Opetushallituksen strategista ja yhteiskunnallista vaikuttavuustyötä.

Lisätiedot:

Esiopetus:

Opetusneuvos Arja-Sisko Holappa

arja-sisko.holappa@oph.fi (mailto:arja-sisko.holappa@oph.fi)

puh. 029 533 1371

Perusopetus:

Opetusneuvos Tiina Luomanen

tiina.luomanen@oph.fi (mailto:tiina.luomanen@oph.fi)

puh. 029 533 1080

Perusopetukseen valmistava opetus:

Opetusneuvos Katri Kuukka

katri.kuukka@oph.fi (mailto:katri.kuukka@oph.fi)

puh. 029 533 1445

Aikuisten perusopetus:

Opetusneuvos Teijo Koljonen

teijo.koljonen@oph.fi (mailto:teijo.koljonen@oph.fi)

puh. 029 533 1524

Lukiokoulutus:

Erityisasiantuntija Riina Länsikallio

riina.lansikallio@oph.fi (mailto:riina.lansikallio@oph.fi)

puh. 029 533 1088 (tel:0295331088)

Aikuisten lukiokoulutus:

Opetusneuvos Teijo Koljonen

teijo.koljonen@oph.fi (mailto:teijo.koljonen@oph.fi)

puh. 029 533 1524 (tel:0295331524)

Ammatillinen koulutus:

Opetusneuvos Mia Vartiainen

mia.vartiainen@oph.fi (mailto:mia.vartiainen@oph.fi)

puh. 029 533 1187 (tel:0295331187)

joka on voimassa 15.3.2018 alkaen toistaiseksi.

(<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/selaus/amatillinen/maataykset>)

→ Opetushallituksen määräys suunnitelmasta kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista (OPH-286-2018), joka on voimassa 1.3.2018 alkaen toistaiseksi. (<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/selaus/amatillinen/maataykset>)

TILAA UUTISKIRJEEMME

© Opetushallitus 2022